

Kendelse

afsagt den 9. februar 2021

Sag nr. 2020-80-0557

[Klager]

mod

NORDJYSKE Stiftstidende

[Moderen] og [Faderen] har på vegne af [Klager] (under 18 år) klaget til Pressenævnet over artiklen *"Mobning er gået grassat"*, som blev bragt den 20. september 2020 i NORDJYSKE Stiftstidende og samme dag på nordjyske.dk og på NORDJYSKES Facebook-side under overskriften *"Mobning i klasse er gået grassat: Chikane og trusler på livet"*, idet hun mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har klaget over, at artiklen indeholder ukorrekte og krænkende oplysninger om hende, som ikke blev forelagt for hende inden offentliggørelsen. [Klager] har endvidere klaget over, at NORDJYSKE Stiftstidende har bragt et letgenkendeligt billede af hende uden at have indhentet hendes eller hendes forældres samtykke hertil.

1 Sagsfremstilling

NORDJYSKE Stiftstidende bragte den 20. september 2020 artiklen *"Mobning er gået grassat"*. Artiklen blev samme dag bragt på mediets netavis, nordjyske.dk, under overskriften *"Mobning i klasse er gået grassat: Chikane og trusler på livet"*.

Artiklen har følgende underrubrik:

"TRIST: Vi skal alle være her, og der er plads til alle. Sådan burde det være - men det er ikke sådan, det forholder sig i 9.a på [Skolen]. Almindelige drillerier er blevet til ondsindet mobning og trusler på livet"

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

"[BYEN]: Det er gået fuldstændig galt på [Skolen] i [Byen]. Eleverne i 9. a melder sig syge fra en ende af, og forældrene står magtesløse på sidelinjen.

En forældregruppe, der repræsenterer et større antal børn i klassen, har valgt at stå frem. Nu er nok nok. De føler sig ikke hørt af ledelsen på skolen, og problemerne vokser og vokser med sygemeldinger hos både børn og forældre til følge.

Vi skruer tiden tilbage, og lader forældrene fortælle.

Mobberier i månedsvis

Frem til for to år siden var den nuværende 9.a en velfungerende klasse. Der blev drillet lidt i ny og næ, men ikke voldsomme drillerier. Efterhånden begyndte tingene at tage til.

I løbet af 8. klasse blev en pigegruppe på fem dannet, og det er dem, der ifølge forældrene er stridens kerne. Ifølge forældrene vil man sige, at de en pigebande.

I slutningen af foråret 2020 bliver de fire 8. klasser lagt sammen til tre.

Herefter eskalerer tingene.

Der bliver givet fingre i timerne, gjort nar, lavet ansigter og der skraldgrines, når der skal fremlægges for klassen. Det lyder måske ikke alvorligt, men det stopper ikke her.

- Vores datter er blevet truet med tæsk. Hun får fysiske ”skulderskub” og modtager grove og grænseoverskridende ting på de sociale medier. Hun bliver fuldstændig spammet af den pigegruppe på de sociale medier, og det er så nedladende en opførelse, fortæller [Forælder A], og fortsætter:

- Vi hører trusler om, at de vil brænde nogle på kogepladen i hjemkundskab. Altså helt ærligt. Det skal stoppe. Det er en gruppe piger, der manipulerer. De styrer klassen med hård hånd.

De andre forældre rundt om bordet nikker samstemmende. De er triste og dybt berørte af, hvad der sker i 9.a. Nogle af forældrene er sygemeldte for at kunne være sammen med deres barn. De fortæller, at børnene viser klassiske tegn på stress og mistro. Ondt i maven. Ondt i hovedet. Ryster. Angst. Sådan skal det ikke være, når man er ung og går i 9. klasse.

Dø i et sort hul

Problemet foregår ikke kun blandt pigerne - nogle af drengene får også en tur.

- Mange af drengene bliver truet på livet, siger [Forælder B], der er far til en af pigerne i klassen.

[Forælder C] har en dreng i klassen.

- Han bliver kaldt klamme, fede og grimme. Og min dreng kan ikke blive ved med at rumme det, siger hun.

Tonen er hård i klassen.

Dødstrusler kommer der også.

Via en helt fremmed piges telefon har to af pigerne fra banden sendt en video til en af drengene. Inden da har han jævnligt hørt ordene: Ad, dø, bøsse, fede svin, for blot at nævne nogle eksempler. I videoen, som han modtager 16. august via Snapchat, kammer det over. I videoen rækker de fuck-fingre til ham, og den ene pige siger: ”Dø i et sort hul”.

Historien skal frem

Forældregruppen bryder sig ikke om at skulle gå til medierne. Men de føler sig nødsaget til det.

[...]

Krads kritik

Forældregruppen retter en kritik mod ledelsen af [Skolen] og [Byen] Kommune, hvor [Direktøren] er direktør for børne- og familieforvaltningen.

- Jeg kan simpelthen ikke holde til, at ledelsen ikke tilgodeser børnene. Vores datter er ødelagt. Kommunen skal tage hånd om problemet, siger [Forælder A].

Forældregruppen oplever, at de får en kold skulder fra skoleledelsen og, at de bliver mødt med arrogance fra [Byen] Kommune.

[...]"

I den trykte avis fremgik artiklen på den øverste 2/3 af en dobbeltside. På artiklens første side fremgik tre tekstspalter på venstre halvdel. På højre halvdel var der indsat et billede, der fyldte det samme som tekstspalterne. Billedet viser en affotograferet snapchat-besked. På beskeden ses et foto af en pige, der smiler og rækker "fuck-finger" til kameraet. Pigens øjne og et mærke på hendes trøje er streget ud med en sort markør. Billedet var ledsaget af billedteksten "SÅDAN KAN EN VIDEO-HILSEN SE UD". Billedet fremgik ved offentliggørelsen ligeledes øverst i de elektroniske udgaver af artiklen, men det er efterfølgende blevet slettet.

NORDJYSKE Stiftstidende bragte den 20. september 2020 endvidere et opslag på sin Facebook-side, som indeholdt et link til den påklagede artikel på nordjyske.dk. Opslaget er ledsaget af følgende tekst:

"Sagen her betegnes som mobning af værste skuffe. Hvad mener du?
Du kan læse denne artikel gratis i 48 timer. Hver dag deler vi et par artikler med dig, som ellers er bag betalingsmuren."

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 24. september 2020.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

God presseskik

[Klager] har anført, at NORDJYSKE Stiftstidende forud for offentliggørelsen ikke rettede henvendelse til hende eller hendes forældre.

Artiklen indeholder ukorrekte, krænkende og skadelige oplysninger om [Klager], som hun burde have fået lejlighed til at forholde sig til forud for artiklens offentliggørelse.

Artiklen bygger i stedet alene på udsagn fra de navngivne forældre, der i artiklen har fremsat forkerte og opdagede påstande, der har udstillet [Klager] og hendes veninder, som alle er børn.

Det er således ikke korrekt, at der er blevet fremsat dødstrusler, ligesom ingen er blevet truet med tæsk eller udsat for "skulderskub". De omtalte piger, herunder [Klager], udgør ikke en

”pigebande”, der blev dannet i 8. klasse, og ingen har fremsat trusler om at brænde nogen på en kogeplade.

[Klager] har endvidere anført, at det er hende, der fremgår af billedet i artiklen, og at NORDJYSKE Stiftstidende burde have anmodet om hendes eller hendes forældres samtykke til at bringe det i artiklen.

[Klager], der var 14 år på offentliggørelsestidspunktet, er meget genkendelig på billedet, der stort set ikke er sløret.

Det har haft store psykiske konsekvenser for [Klager], at NORDJYSKE Stiftstidende og journalisten bag artiklen har valgt at bringe billedet, og hun dermed er blevet udstillet og eksponeret både via NORDJYSKEs trykte avis/e-avisen, samt på diverse Facebook-sider- og/opslag.

2.2 NORDJYSKE Stiftstidendes synspunkter

God presseskik

NORDJYSKE Stiftstidende har anført, at det er mediets opfattelse, at [Klager]s klage alene vedrører billedet af hende i artiklen.

NORDJYSKE Stiftstidende har oplyst, at [Klager] v/[Moderen] og [Faderen] den 20. august 2020 [Det formodes, at det retteligt var den 20. september 2020, *Pressenævnet*] rettede henvendelse til NORDJYSKE Medier A/S med anmodning om, at billedet af [Klager] blev fjernet fra den påklagede artikel.

Den 21. september 2020 efterkom NORDJYSKE Medier A/S [Klager]s anmodning, og billedet blev fjernet både fra NORDJYSKE Stiftstidendes E-avis og fra nordjyske.dk, hvorfor det umiddelbart herefter ikke var muligt at få billedet frem ved søgning. Efter Pressenævnets henvendelse har NORDJYSKE Medier A/S undersøgt sagen igen og konstateret, at billedet fortsat var tilgængeligt i læsefunktionen i en funktion i E-avisen. NORDJYSKE Medier A/S' IT-afdeling har bekræftet, at billedet nu også er permanent slettet i E-avisen, ligesom det heller ikke er tilgængeligt i opslag, som NORDJYSKE Stiftstidende har delt på Facebook.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Anja Lundberg Andersen, Lene Sarup og Marlene Borst Hansen.

Retlig interesse

Det er en betingelse for at klage til Pressenævnet, at klageren har retlig interesse i det forhold, der klages over. Det indebærer, at man selv som person, organisation, virksomhed eller lignende skal være omtalt, afbilledet eller på anden måde identificeret i mediet. Pressenævnet bemærker, at [Klager] ikke har dokumenteret at være klageberettiget på vegne af andre end

sig selv. Klagen vurderes derfor alene i forhold til, om god presseskik er tilsidesat i forhold til [Klager], hvorfor udsagn, der vedrører andre omtalte elever, forældre eller lærere, ikke behandles.

Kompetence

Pressenævnet bemærker, at det følger af medieansvarslovens § 34, at ”massemediernes indhold og handlemåde” skal være i overensstemmelse med god presseskik. Det er således mediet og ikke den enkelte journalist, som er part i Pressenævnets sag.

God presseskik

[Klager] har klaget over, at NORDJYSKE Stiftstidende har bragt ukorrekte og krænkende oplysninger, som ikke blev forelagt for hende inden offentliggørelsen. [Klager] har endvidere klaget over, at NORDJYSKE Stiftstidende har bragt et letgenkendeligt billede af hende uden at have indhentet hendes eller hendes forældres samtykke hertil.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte. Oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesferringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Angreb og svar bør, hvor det er rimeligt, bringes i sammenhæng og på samme måde. Dette gælder i særlig grad krænkende eller skadelige udsagn, jf. punkt A.1, A.3 og A.4. Det følger videre, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale, og at det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse. Der bør udvises særligt hensyn over for børn og andre personer, som ikke kan ventes at være klar over virkningerne af deres udtalelser eller anden medvirken. Ved offentliggørelse af interviews eller lignende bør forældresamtykke indhentes, når emnets karakter og den mindreåriges alder taler herfor, jf. punkt B.1 og B.5.

Pressenævnet bemærker indledningsvist, at det, som sagen er oplyst, ikke er muligt for nævnet at tage stilling til, hvorvidt oplysningerne i artiklen er korrekte.

Pressenævnet har på baggrund af sagens oplysninger lagt til grund, at [Klager] var 14 år på tidspunktet for artiklens offentliggørelse, at det er [Klager], der fremgår på billedet i artiklen, samt at NORDJYSKE Stiftstidende forud for offentliggørelsen ikke havde orienteret [Klager] eller hendes forældre om, at artiklen, herunder billedet af hende, ville blive bragt.

Uanset, at [Klager] ikke er nævnt ved navn i artiklen, og hun dermed ikke kan genkendes i den bredere offentlighed, finder Pressenævnet, at kredsen, der kan genkende hende fra artiklen, ikke er ubetydeligt lille. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at det fremgår af artiklen, hvilken skole og klasse, omtalen angår, samt at [Klager], trods sløring af hendes øjne og af et mærke på hendes trøje, er forholdsvis let genkendelig på artiklens billede.

Pressenævnet finder, at der i koblingen mellem artiklens indhold og det bragte billede rettes grove beskyldninger mod [Klager], der kan være krænkende, skadelige og virke agtelsesforringende for hende. NORDJYSKE burde derfor have givet [Klager] mulighed for at forholde sig til de fremsatte beskyldninger forud for artiklens offentliggørelse.

Nævnet finder endvidere, at billedet i artiklen, hvor [Klager] ses række ”fuck-finger” til kameraet, er krænkende for hende, hvorfor NORDJYSKE Stiftstidende burde have indhentet klagers forældres samtykke til at bringe billedet.

Nævnet udtaler herefter kritik af NORDJYSKE Stiftstidende for ikke at have givet [Klager] mulighed for at forholde sig til beskyldningerne mod hende forud for artiklens offentliggørelse, samt for ikke at have indhentet [Klager]s forældres samtykke til at bringe billedet af hende.

Offentliggørelse af Pressenævnets kendelse

I medfør af medieansvarslovens § 49 pålægger Pressenævnet herefter den ansvarshavende redaktør af NORDJYSKE Stiftstidende at offentliggøre følgende til Pressenævnets logo som illustration:

”[rubrik]

Pressenævnet kritiserer NORDJYSKE Stiftstidende.

[underrubrik]

NORDJYSKE Stiftstidende får kritik for at rette grove beskyldninger om mobning og bringe et krænkende billede af en 14-årig uden først at have kontaktet den 14-årige eller hendes forældre.

[tekst]

NORDJYSKE Stiftstidende omtalte i september 2020 en sag, hvor en gruppe elever i en 9. klasse blev beskyldt for grov mobning af deres klassekammerater. I artiklen var der indsat et billede af én fra gruppen. På billedet var pigens øjne streget over med sort.

Barnet på billedet, som var 14 år på offentliggørelsestidspunktet, og hendes forældre har klaget til Pressenævnet over, at NORDJYSKE Stiftstidende ikke rettede henvendelse til dem inden offentliggørelsen, hverken med hensyn til artiklens indhold eller med hensyn til billedet af barnet.

Pressenævnet kritiserer NORDJYSKE Stiftstidende for ikke at have givet pigen og hendes forældre mulighed for at forholde sig til de grove beskyldninger i artiklen og for at have bragt et krænkende billede af barnet uden først at have indhentet forældrenes samtykke hertil.

Pressenævnet har pålagt os at bringe ovennævnte meddelelse. Hele kendelsen fra Pressenævnet kan læses på pressenaevnet.dk”

For så vidt angår offentliggørelse af nævnets kendelse i papirudgivelsen skal offentliggørelse ske snarest i den første eller en af de første udgaver, der offentliggøres efter nævnets kendelse.

Offentliggørelse skal ske på det sted i mediet, hvor mediet har oplyst at ville offentliggøre kritik fra Pressenævnet (NORDJYSKE Stiftstidende har oplyst at ville offentliggøre kritik fra Pressenævnet øverst i højre spalte på side 2). Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der ellers anvendes i mediet.

For så vidt angår offentliggørelse af nævnets kendelse på mediets digitale platforme, skal offentliggørelse ske som en selvstændig artikel, der prioriteres, f.eks. med placering på en forside i mindst et døgn efter kritikens offentliggørelse. Pressenævnets offentliggørelses-tekst skal bringes uden reklamer i teksten.

Endvidere skal denne artikel være offentligt tilgængelig som en selvstændig artikel i overensstemmelse med prioriteringen af den påklagede artikel, og i en periode svarende til den periode, hvor den påklagede artikel har været tilgængelig.

Endelig skal der oprettes et link med teksten ”Pressenævnet har udtalt kritik af artiklen” til nævnets kendelse ved starten af brødteksten i den påklagede artikel, hvis den fortsat er tilgængelig på hjemmesiden og ikke er ændret på de punkter, hvor nævnet har udtalt kritik. Skrifttype og layout bør svare til den opsætning, der ellers anvendes af mediet.